

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžfk/28/2017
Identifikačné číslo spisu: 3016200660
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3016200660.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Marty Molnárovej v právnej veci žalobcu: ReSpol, s.r.o., so sídlom Trenčín, Kukučínova 15, IČO: 36 335 363, právne zastúpeného Mgr. Ivanou Lackovou, LL.M., advokátkou, so sídlom Trenčín, Jána Fabu 9, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky so sídlom Banská Bystrica, Lazovná 63, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 103368984/2016 zo dňa 20. júna 2016, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa-žalovaného proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/30/2016-56 zo dňa 25. januára 2017 jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/30/2016-56 zo dňa 25. januára 2017 zamieta.

Sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi úplnú náhradu trov kasačného konania na účet právneho zástupcu žalobcu.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 13S/30/2016-56 zo dňa 25.01.2017 postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ a e/ SSP napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 103368984/2016 zo dňa 20.06.2016 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O trovách konania rozhodol poukazom na § 167 ods. 1 SSP tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úplnú náhradu trov konania.

2. Napadnutým rozhodnutím č. 103368984/2016 zo dňa 20.06.2016 žalovaný podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (Daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov potvrdil rozhodnutie správcu dane - Daňového úradu pre vybrané subjekty č. 102691247/2016 zo dňa 09.03.2016, ktorým bol žalobcovi podľa § 68 ods. 5 zákona č. 563/2009 Z.z. vyrubený rozdiel dane vo výške 4 570,47 € tým, že nepriznal nadmerný odpočet na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie 3. štvrtrok 2014 v sume 2 063,90 € a vyrubil daň v sume 2 506,57 € daňovému subjektu.

3. Správca dane začal dňa 12.3.2015 daňovú kontrolu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie 3. štvrťrok 2014. O výsledku daňovej kontroly bol vyhotovený Protokol č. 21191506/2015 zo dňa 6.11.2015, ktorý bol žalobcovi doručený spolu s výzvou na vyjadrenie sa k zisteniam uvedeným v protokole. Žalobca podal v lehote vyjadrenie, pripomienky, ktoré boli so správcom dane prerokované dňa 25.2.2016. Správca dane dospel k záveru, že žalobca ako daňový subjekt neuviedol žiadne nové skutočnosti a nepredložil žiadne nové dôkazy, ktoré nemohol predložiť v priebehu daňovej kontroly a správca dane nebude vykonávať ďalšie dokazovanie vo vyrubovacom konaní v zmysle ust. § 68 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z.z. Správca dane trval na svojich zisteniach popísaných v protokole.

4. Správca dane si počas daňovej kontroly v súvislosti s nákupom vozidla A. overil, či sa toto vozidlo nachádza v registri motorových vozidiel na území Slovenskej republiky, jeho vlastníkov, pričom zistil, že predmetné vozidlo bolo evidované v registri s dátumom prvej evidencie 22.8.2012 a dátumom prvej evidencie na území Slovenskej republiky 24.7.2014. Držiteľom a vlastníkom tohto vozidla bola v období od 24.7.2014 do 29.7.2014 spoločnosť Premium Cars s.r.o. a od 29.7.2014 žalobca s prideleným evidenčným číslom W..

5. Správca dane si tiež overil, či je dodávateľ žalobcu, spoločnosť Premium Cars s.r.o., registrovaná za platiteľa dane z pridanej hodnoty a zistil, že Daňový úrad Bratislava rozhodnutím č. 9103310/5/803740/2014/KoVI zo dňa 3.3.2014 zrušil tomuto subjektu registráciu pre daň z pridanej hodnoty a platnosť identifikačného čísla pre daň. Dodávateľ žalobcu teda nebol od 1.4.2014 platiteľom dane z pridanej hodnoty.

6. Dňa 9.3.2016 vydal správca dane rozhodnutie č. 102691247/2016, ktorým žalobcovi vyrubil daň z pridanej hodnoty tak, ako je uvedené v ods. 1 tohto rozhodnutia. V rozhodnutí uviedol, že daňový subjekt si v kontrolovanom období uplatnil odpočítanie dane z dodávateľských faktúr za dodanie nákladného automobilu A. a hliníkového krytu od dodávateľa Premium Cars s.r.o., a to faktúry č. XXX/XXXX zo dňa 7.7.2014 a faktúry č. 19/2014 zo dňa 7.7.2014, pričom bolo zistené že ide o neoprávnené odpočítanie dane, nakoľko podľa § 49 ods. 2 písm. a) zákona č. 222/2004 Z.z. si platiteľ môže odpočítať daň, ak je voči nemu uplatnená iným platiteľom v tuzemsku z tovarov a služieb, ktoré sú alebo majú byť platiteľovi dodané. Súčasne podľa § 51 ods.1 písm. a) citovaného zákona právo na odpočítanie dane podľa § 49 môže platiteľ uplatniť, ak pri odpočítaní dane podľa § 49 ods. 2 zákona má faktúru od platiteľa vyhotovenú podľa § 71 zákona. Žalobca sa už v konaní pred správcom domáhal, aby bola vec posúdená v zmysle záverov rozhodovacej činnosti SD EÚ, čo však správca dane odmietol s tým, že rozsudok na ktorý sa žalobca odvoláva nerieši spor žiadneho zo zainteresovaných daňových subjektov, teda žalobcu a ani jeho dodávateľa, od ktorého si uplatnil v kontrolovanom zdaňovacom období odpočítanie dane z pridanej hodnoty, ktoré správca dane neuznal. Zopakoval, že pri kontrole dane z pridanej hodnoty posudzuje dodržiavanie zákona č. 222/2004 Z.z., ktorý v § 49 a § 51 stanovuje podmienky, po splnení ktorých si môže platiteľ daň na vstupe odpočítať. Keďže v predmetnej veci bolo zistené, že tovar podľa faktúr č. XXX/XXXX a XX/XXXX dodal a faktúry vystavil neplatiteľ dane z pridanej hodnoty, faktúry nie sú vystavené v súlade s ust. § 72 zákona, nakoľko na nich je uvedené neplatné IČ DPH.

7. Predmetom prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z.z. bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Trenčín č. 102691247/2016 zo dňa 9.3.2016, ktorým správca dane podľa § 68 ods. 5, 6 zákona č. 563/2009 Z.z. určil žalobcovi rozdiel dane v sume 4570,47 eur na dani z pridanej hodnoty podľa zákona č. 222/2004 Z.z., tým, že mu nepriznal nadmerný odpočet na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie 3. štvrťrok 2014 v sume 2 063,90 eur a vyrubil mu daň v sume 2 506,57 eur. Správne orgány neuznali žalobcovi nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty z dodávateľskej faktúry od dodávateľskej spoločnosti Premium Cars s.r.o., Bratislava č. XXX/XXXX. zo dňa 7.7.2014, základ dane 22 500 eur, DPH 4 500 eur, predmet dodania vozidlo A. a dodávateľskej faktúry č. XXX/XXXX zo dňa 7.7.2014, základ dane 1 333,33 eur, DPH 266,67 eur predmet dodania hliníkový kryt.

8. Krajský súd konštatoval, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobca si v III. štvrťroku 2014

uplatnil odpočítanie dane z pridanej hodnoty z dodávateľských faktúr od spoločnosti Premium Cars s.r.o., Bratislava č. XXX/XXXX a XXX/XXXX zo dňa 7.7.2014, ktorými bolo vyúčtované dodanie automobilu A. a hliníkového krytu. Podľa krajského súdu žalobca nenamietal správnosť zistenia správcu dane, že tejto dodávateľskej spoločnosti bola rozhodnutím miestne príslušného správcu dane zrušená registrácia na dani a zanikla platnosť osvedčenia pre daň z pridanej hodnoty. Od 1.4.2014 dodávateľský subjekt nebol platiteľom DPH. V čase realizácie zdaniteľného plnenia a vystavenia sporných faktúr teda dodávateľ nebol registrovaný na dani z pridanej hodnoty a faktúry, ktoré vystavil boli opatrené neplatným IČ DPH. Sporným zostalo, či vec mala byť posúdená v zmysle podmienok odpočítania dane tak, ako boli uvedené v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ č. 277/14 zo dňa 22.10.2015, resp. či je skutočnosť, či bol dodávateľ žalobcu registrovaný ako platiteľ DPH podstatná pre posúdenie veci vzhľadom na závery súdneho dvora vyslovené v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ vo veci Dankowski a GST-PPUH Stehcemp sp. J. Florian Stefanek, Janina Stefanek, Jaroslav Stefanek proti Dyrektor Izby Skarbowej w Lodzi.

9. Správne orgány sa týmito rozhodnutiami Súdneho dvora EÚ veci Dankowski a PPUH Stehcemp sp J. Florian Stefanek, Janina Stefanek, Jaroslav Stefanek proti Dyrektor Izby Skarbowej w Lodzi. označenými žalobcom a ich aplikovateľnosti na posúdenie predmetnej právnej veci v podstate odmietli zaoberať s tým, že tieto rozhodnutia neboli vydané v právnej veci žalobcu, resp. jeho dodávateľa. Uvedený záver bol podľa správneho súdu nesprávny.

10. Krajský súd konštatoval, že správne orgány rovnako ako súdy mali povinnosť v rámci svojich právomocí uplatňovať prednostne právo Únie a nechať neuplatnené akékoľvek ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo v rozpore s právom únie. Mali teda povinnosť zohľadňovať aj výklad práva únie, ktorý v rámci svojej rozhodovacej činnosti podáva Európsky súd Európskej únie.

11. Žalobcovi nebol priznaný odpočet DPH z dodávateľských faktúr vystavených spoločnosťou Premium Cars s.r.o., Bratislava, ktorá v čase realizácie zdaniteľných obchodov a vystavenia faktúr nebola platcom DPH. Hlavným dôvodom nepriznania odpočítania dane bola skutočnosť, že sporné faktúry neboli vystavené platiteľom DPH a neboli opatrené platným IČ DPH.

12. Krajský súd bol toho názoru, že žalobca správne poukazoval, a to tak pred správnym orgánom ako aj pred súdom, že na právne posúdenie predmetnej veci dopadajú závery vyslovené Súdnym dvorom EÚ v rozhodnutiach Dankowski a PPUH Stehcemp sp J. Florian Stefanek, Janina Stefanek, Jaroslav Stefanek proti Dyrektor Izby Skarbowej w Lodzi. Súdny dvor v týchto rozhodnutiach riešil práve otázku oprávnenosti odpočtu DPH a podmienkam na uplatnenie práva na odpočítanie dane. Z rozhodnutia C-277/14 zo dňa 22.10.2015 pritom vyplývalo, že medzi tieto podmienky patrí a) že dotknutá osoba musí byť zdaniteľnou osobou v zmysle DPH smernice, b) táto osoba musí uvedené tovary a služby používať na výstupe pre potreby svojich vlastných zdaniteľných plnení, c) tieto tovary a služby musia byť na vstupe poskytnuté inou zdaniteľnou osobou. Formálnou podmienkou potrebnou na uplatnenie práva na odpočítanie bolo, aby zdaniteľná osoba mala k dispozícii faktúru vystavenú v súlade s DPH smernicou. Pojem zdaniteľná osoba v zmysle smernice DPH je širší ako pojem registrovaný platca DPH. Z rozhodnutia C-438/09 zo dňa 22.12.2010 vyplývalo, že platca dane musí mať nárok na odpočet dane na vstupe, pokiaľ prijal zdaniteľné plnenie, ktoré je predmetom dane a má daňový doklad vystavený osobou povinnou k dani aj keď poskytovateľ služby alebo tovaru nie je vedený v registri platcov DPH.

13. Krajský súd bol toho názoru, že správne orgány v predmetnej veci mali povinnosť vec posúdiť v zmysle záverov vyslovených Súdnym dvorom EÚ a vysporiadať sa najmä s tým, či dodávateľa žalobcu je možné považovať za zdaniteľnú osobu v zmysle smernice DPH, pretože práve uvedené je podstatné pre posúdenie predmetnej právnej veci. Samotná skutočnosť, či je osoba dodávateľa vedená v registri platiteľov DPH nie je pre posúdenie veci sama o sebe kľúčová. Ak teda správca dane a žalovaný pri posúdení veci vychádzali výlučne zo skutočnosti, že dodávateľ žalobcu nebol v čase vystavenia sporných dodávateľských faktúr a realizácie zdaniteľného obchodu vedený v registri platcov DPH, nakoľko mu táto registrácia bola zrušená právoplatným rozhodnutím miestne príslušného správcu dane,

tak vec zaťažil vadou nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Krajský súd uviedol, že pokiaľ išlo o sporné dodávateľské faktúry tak skutočnosť, že sú opatrené neplatným IČ DPH neznamenal, že neboli vystavené v súlade s DPH smernicou. V tejto súvislosti súd poukázal na to, že aj v prípade prejednávanej Súdny dvorom EÚ (C-277/14) obsahovala faktúra takéto neplatné číslo a súdny dvor uvedenú skutočnosť nepovažoval za rozhodnú pre posúdenie naplnenia formálnej podmienky uplatnenia práva na odpočítanie dane.

15. Krajský súd teda dospel k záveru, že žaloba žalobcu bola podaná dôvodne, keď odmietnutie aplikácie záverov súdneho dvora ohľadne oprávnenosti uplatnenia práva na odpočítanie dane, malo za následok nesprávne posúdenie veci. Súdu vzhľadom na uvedené nezostávalo nič iné ako žalobou napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

16. Proti tomuto právoplatnému rozsudku podal žalovaný z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP) v zákonom stanovenej lehote kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Žalovaný zastával názor, že žalobca ako platiteľ v zmysle zákona o DPH mohol odpočítať od dane, ktorú bol povinný platiť, len tú daň, ktorú by voči nemu uplatnil iný platiteľ. Žalovaný mal preukázané, že dodávateľ PREMIUM cars, s.r.o. Bratislava v rozhodnom období nebol platiteľom DPH o čom správca dane zabezpečil objektívne dôkazy, z ktorých vyplynulo, že od 01.04.2014 spoločnosť PREMIUM cars, s.r.o. Bratislava prestala byť platiteľom dane z pridanej hodnoty v zmysle § 81 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

17. Žalovaný poukázal na to, že žalobca mal rozličné možnosti, aby si právne postavenie svojho dodávateľa v čase plnenia obchodu preveril. napr. overiť IČ DPH dodávateľa na verejnom portály či je platiteľom dane, alebo cez verejne prístupnú elektronickú databázu VIES. Konkrétne kroky žalobcu v tomto smere z obsahu administratívneho spisu k odvolaniu nevyplývajú.

18. Žalovaný namietal, že správne orgány sa vo svojom rozhodnutí nezaoberali judikátmi, na ktoré žalobca poukázal vo svojom odvolaní.

19. Žalovaný mal za to, že dodávateľ PREMIUM cars, s.r.o. Bratislava uviedol na faktúrach daň napriek skutočnosti, že platiteľom dane prestal byť uplynutím dňa 31.03.2014. Po tomto dátume od 01.04.2014 nebolo možné na túto spoločnosť hľadieť ako na platiteľa dane v zmysle zákona o DPH. Od 01.04.2014 dodávateľ žalobcu bol preto povinný platiť daň správcovi dane v zmysle § 69 ods. 5 zákona o DPH, pretože daň platí každý kto uviedol pri dodaní tovaru vo faktúrach daň. Spornou otázkou v konaní ostáva, či pod pojmom „platiteľ“ uvedeným v § 49 ods. 2 písm. a) zákona o DPH možno rozumieť vzhľadom na zásadu daňovej neutrality ktorúkoľvek osobu povinnú platiť daň v zmysle § 69 ods. 5 zákona o DPH.

20. Daň uvedená na faktúrach vystavených dodávateľskou spoločnosťou PREMIUM cars, s.r.o. Bratislava bola splatná výlučne z dôvodu, že bola uvedená na faktúrach č. XXX/XXXX a č. XXX/XXXX zo dňa 07.07.2014, a teda bola splatná podľa režimu v zmysle § 69 ods. 5 zákona o DPH, pretože spoločnosť PREMIUM cars, s.r.o., Bratislava nebola v rozhodnom období už platiteľom dane.

21. Žalovaný mal za to, že v dostatočnej miere uviedol dôvody, na ktorých sa výrok jeho rozhodnutia zakladal pričom sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi námietkami žalobcu. Po hmotnoprávnej stránke vysvetlil podstatu podmienok uplatnenia práva na odpočítanie dane z pridanej hodnoty podľa ustanovenia § 49 ods. 2 písm. a) a § 51 ods. 1 písm. a) zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, ako aj význam faktúry pre platiteľa dane, ktorý prijal plnenie, z hľadiska odpočtu dane. Bez faktúry vystavenej v súlade s § 71 zákona o DPH si platiteľ dane nemohol odpočítať daň z prijatého plnenia (podľa § 51 ods. 1 písm. a).

22. Podľa názoru žalovaného krajský súd aplikoval na posudzovaný prípad nesprávne rozhodnutie

Súdneho dvora EÚ (C-277/14), nakoľko žalobca bol oprávnený odpočítať daň uvedenú vo faktúre, iba vtedy, ak by mal faktúru od platiteľa vyhotovenú podľa § 71 zákona o DPH. Spoločnosť PREMIUM cars, s.r.o. Bratislava osobou v postavení platiteľa v zmysle zákona o DPH v mesiaci júl 2014, keď faktúry vystavila, nebola.

23. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril, že s argumentáciou žalovaného, ohľadom aplikácie judikatúry SD EÚ sa nemohol stotožniť. Od času, v ktorom rozhodoval NS SR v uvedených veciach však SD EÚ vydal niekoľko rozhodnutí, v ktorých bola riešená otázka práva na odpočet dane, ak tovar bol dodaný neplatiteľom dane, ktorý bol povinný daň platiť podľa článku 21 ods. 1 písm. c) šiestej smernice.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 SSP v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ SSP), s prihliadnutím na formálnu viazanosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 časť vety prvej pred bodkočiarkou), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednohlasne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 SSP) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná (§ 461 SSP).

25. Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR. Rozsudok bol verejne vyhlásený. (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

26. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalovaného bol právoplatný rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/30/2016-56 zo dňa 25.01.2017, ktorým podľa § 191 ods. 1 písm. d/ a e/ SSP napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 103368984/2016 zo dňa 20.06.2016 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

27. Podľa § 461 SSP, kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

28. Zákonodarca v právnej norme § 3 ods. 1 Daňového poriadku ustanovuje základné zásady daňového konania tak, že v daňovom konaní sa postupuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených zájmov daňových subjektov a iných osôb. Správca dane postupuje pri správe daní v úzkej súčinnosti s daňovým subjektom a inými osobami a poskytuje im poučenie o ich procesných právach a povinnostiach, ak tak ustanoví tento zákon. Správca dane je povinný zaoberať sa každou vecou, ktorá je predmetom správy daní, vybaviť ju bezodkladne a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne určeniu a vyrubeniu dane (§ 3 ods. 2 Daňového poriadku). Správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo pri správe daní vyšlo najavo (§ 3 ods. 3). Pri uplatňovaní osobitných predpisov pri správe daní sa berie do úvahy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre vyrubenie alebo vybratie dane (§ 3 ods. 6). Daňové subjekty majú pri správe daní rovnaké práva a povinnosti (§ 3 ods. 7). Právom aj povinnosťou daňových subjektov a iných osôb podľa § 4 ods. 2 písm. d/ pri správe daní je úzko spolupracovať so správcom dane (§ 3 ods. 8).

29. Podľa § 24 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Daňového poriadku, daňový subjekt preukazuje skutočnosti, ktoré majú vplyv na správne určenie dane a skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v daňovom priznaní alebo iných podaniach, ktoré je povinný podávať podľa osobitných predpisov, skutočnosti, na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňovej kontroly alebo daňového konania, vierohodnosť, správnosť a úplnosť evidencií a záznamov, ktoré je povinný viesť. Správca dane vedie dokazovanie, pričom dbá, aby skutočnosti nevyhnutné na účely správy daní boli zistené čo najúplnejšie a nie je pritom viazaný iba návrhmi daňových subjektov. Správca dane preukazuje skutočnosti o úkonoch vykonaných voči daňovému subjektu, ktoré sú rozhodné pre správne určenie dane. Nie je potrebné dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe správcovi dane z jeho činnosti. Ako dôkaz možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie

dane a ktoré nie sú získané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Ide najmä o rôzne podania daňových subjektov, svedecké výpovede, znalecké posudky, verejné listiny, protokoly o daňových kontrolách, zápisnice o miestnom zisťovaní a obhliadke, povinné záznamy a evidencie vedené daňovými subjektmi a doklady k nim.

30. Podľa § 46 ods. 5 Daňového poriadku, ak vzniknú pochybnosti o správnosti, pravdivosti alebo úplnosti dokladov predložených kontrolovaným daňovým subjektom alebo o pravdivosti údajov v nich uvedených, oznámi správca dane tieto pochybnosti kontrolovanému daňovému subjektu a vyzve ho, aby sa k nim vyjadril, najmä aby neúplné údaje doplnil, nejasnosti vysvetlil a nepravdivé údaje opravil alebo pravdivosť údajov riadne preukázal.

31. Podľa § 2 ods. 1 zákona o DPH, predmetom dane je

- a) dodanie tovaru za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou, ktorá koná v postavení zdaniteľnej osoby,
- b) poskytnutie služby (ďalej len „dodanie služby“) za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou, ktorá koná v postavení zdaniteľnej osoby,
- c) nadobudnutie tovaru za protihodnotu v tuzemsku z iného členského štátu Európskej únie (ďalej len „členský štát“),
- d) dovoz tovaru do tuzemska.

32. Podľa § 8 ods. 1 písm. a/ zákona o DPH, dodaním tovaru je prevod práva nakladať s hmotným majetkom ako vlastník, ak tento zákon neustanovuje inak; na účely tohto zákona hmotným majetkom sú hnutelne a nehnuteľné veci, ako aj elektrina, plyn, voda, teplo, chlad a podobné nehmotné veci a bankovky a mince, ak sa predávajú na zberateľské účely za inú cenu, ako je ich nominálna hodnota, alebo za inú cenu, ako je prepočet ich nominálnej hodnoty na eurá referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci dňu predaja bankoviek a mincí.

33. Podľa § 19 ods. 1 zákona o DPH, daňová povinnosť vzniká dňom dodania tovaru. Dňom dodania tovaru je deň, keď kupujúci nadobudne právo nakladať s tovarom ako vlastník. Pri prevode alebo prechode nehnuteľnosti je dňom dodania deň odovzdania nehnuteľnosti do užívania, ak je tento deň skorší ako deň zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností. Pri dodaní stavby na základe zmluvy o dielo alebo inej obdobnej zmluvy je dňom dodania deň odovzdania stavby. Pri dodaní tovaru podľa § 8 ods. 1 písm. c/ je dňom dodania tovaru deň odovzdania tovaru nájomcovi.

34. Podľa § 49 ods. 1 zákona o DPH, právo odpočítať daň z tovaru alebo zo služby vzniká platiteľovi v deň, keď pri tomto tovare alebo službe vznikla daňová povinnosť.

35. Podľa § 49 ods. 2 zákona o DPH, platiteľ môže odpočítať od dane, ktorú je povinný platiť, daň z tovarov a služieb, ktoré použije na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ s výnimkou podľa odsekov 3 a 7. Platiteľ môže odpočítať daň, ak je daň

- a) voči nemu uplatnená iným platiteľom v tuzemsku z tovarov a služieb, ktoré sú alebo majú byť platiteľovi dodané,
- b) ním uplatnená z tovarov a služieb, pri ktorých je povinný platiť daň podľa § 69 ods. 2 až 4, 7 a 9 až 12,
- c) ním uplatnená pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu podľa § 11 a § 11a,
- d) zaplatená správcovi dane v tuzemsku pri dovoze tovaru.

36. Podľa § 51 ods. 1 písm. a/ zákona o DPH, právo na odpočítanie dane podľa § 49 môže platiteľ uplatniť, ak pri odpočítaní dane podľa § 49 ods. 2 písm. a/ má faktúru od platiteľa vyhotovenú podľa § 71.

37. Podľa § 46 ods. 9 Daňového poriadku, daňová kontrola je ukončená dňom

- a) doručenia protokolu podľa odseku 8,
- b) doručenia oznámenia o určovaní dane podľa pomôcok podľa § 48 ods. 2, alebo

c) zániku nároku na vrátenie nadmerného odpočtu podľa osobitného predpisu (ods. 9)

38. Podľa § 46 ods. 10 Daňového poriadku, lehota na vykonanie daňovej kontroly je najviac jeden rok odo dňa jej začatia. Na prerušenie daňovej kontroly sa primerane použije § 61. Ak ide o daňovú kontrolu zahraničných závislých osôb, ktoré určujú základ dane podľa osobitného predpisu, druhostupňový orgán môže lehotu podľa prvej vety pred jej uplynutím na základe písomného odôvodnenia predĺžiť najviac o 12 mesiacov (ods. 10).

39. Podľa § 61 ods. 1 Daňového poriadku, správca dane daňové konanie

a) preruší, ak má vedomosť, že sa začalo konanie o predbežnej otázke,

b) môže prerušiť, ak sa začalo konanie o inej skutočnosti rozhodujúcej na vydanie rozhodnutia alebo je potrebné získať informácie spôsobom podľa osobitného predpisu.

40. Kasačný súd je toho názoru, že správne orgány v predmetnej veci mali povinnosť vec posúdiť v zmysle záverov vyslovených Súdny dvorom EÚ a vysporiadať sa najmä s tým, či dodávateľa žalobcu je možné považovať za zdaniteľnú osobu v zmysle smernice DPH, pretože práve uvedené bolo podstatné pre posúdenie predmetnej právnej veci. Samotná skutočnosť, či bola osoba dodávateľa vedená v registri platiteľov DPH nebola pre posúdenie veci sama o sebe kľúčová. Ak teda správca dane a žalovaný pri posúdení veci vychádzali výlučne zo skutočnosti, že dodávateľ žalobcu nebol v čase vystavenia sporných dodávateľských faktúr a realizácie zdaniteľného obchodu vedený v registri platcov DPH, nakoľko mu táto registrácia bola zrušená právoplatným rozhodnutím miestne príslušného správcu dane, tak vec zaťažil vadou nesprávneho právneho posúdenia veci.

41. Kasačný súd mal za to, že pokiaľ išlo o sporné dodávateľské faktúry tak skutočnosť, že boli opatrené neplatným IČ DPH neznamenal, že nie sú vystavené v súlade s DPH smernicou. V tejto súvislosti súhlasil s názorom krajského súdu, že aj v prípade prejednávanej Súdny dvorom EÚ (C-277/14) obsahovala faktúra takéto neplatné číslo a súdny dvor uvedenú skutočnosť nepovažoval za rozhodnú pre posúdenie naplnenia formálnej podmienky uplatnenia práva na odpočítanie dane.

42. Kasačný súd poukazuje na to, že v čase plnenia či uplatnenia odpočtu DPH bol žalobca presvedčený, že spoločnosť Premium cars, s.r.o. bola platiteľom a spĺňala podmienky na to, aby bola platiteľom DPH v zmysle európskych predpisov a ustálenej judikatúry SD EÚ. V daňovom konaní nebolo preskúmané, či bol dodávateľ Premium cars s.r.o. v rozhodnom období platiteľom v zmysle eurokonformného výkladu. Sťažovateľ vychádzal z nesprávne implementovanej DPH smernice, že platiteľom bola osoba, ktorá je registrovaná pričom dátum registrácie určoval správca dane v rozhodnutí.

43. Formálnou podmienkou potrebnou na uplatnenie práva na odpočítanie bolo, aby zdaniteľná osoba mala k dispozícii faktúru vystavenú v súlade s DPH smernicou. Pojem zdaniteľná osoba v zmysle smernice DPH je širší ako pojem registrovaný platca DPH. Z rozhodnutia C-438/09 zo dňa 22.12.2010 vyplývalo, že platca dane musí mať nárok na odpočet dane na vstupe, pokiaľ prijal zdaniteľné plnenie, ktoré je predmetom dane a má daňový doklad vystavený osobou povinnou k dani aj keď poskytovateľ služby alebo tovaru nie je vedený v registri platcov DPH.

44. Kasačný súd sa preto s poukazom na vyššie uvedené závery s napadnutým rozsudkom krajského súdu stotožnil a kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

45. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP). Úspešnému žalobcovi voči sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov kasačného konania (§ 167 ods. 1 SSP). O výške náhrady bude rozhodnuté v zmysle § 175 ods. 2 SSP.

46. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednohlasne (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.